

Valtuutettu Janne Ason ym. valtuutettujen aloite Kukulavuoren ja Kuuanvuoren näkötorneista

Kaupunginvaltuusto 22.04.2024 § 37

Valtuutettu Janne Aso jätti seuraavan aloitteen:

Kuluvan vuoden toukokuun lopussa tulee kuluneeksi 12 vuotta siitä, kun Katteluksen asuntomessualueelle toteutettu ja Kukulavuoren laelle rakennettu näkötorni tuhoutui 28.5.2012 lasten tulen käytön seurauksena. Kukulavuoren näkötornista näki aikoinaan pitkälle merialueelle ja Kuuanvuoren laelle, sekä sen ylitse pidemmälle.

Kuuanvuorella on myös sijainnut näköalatorni, joka on turvallisuussyistä purettu. Vuorelta löytyy muistolaatta, jossa on teksti: Venäjän keisarin käskystä rakennettiin Suomenlahden pohjoisrannikolle Krimin sodan vuosina 1854 – 1855 optinen lennätin sotilaskäyttöön. Paikalla sijaitsi Raision lennätin eli telegrafiasema lähimpien naapuriasemien ollessa Turussa ja Nousiaisissa. Kuuanvuorelta näkee pitkälti Raision ylitse, kun vuoren korkein kohta on 52 metriä merenpinnasta.

Kukulavuori ja Kuuanvuori muodostavat jo historiansa kautta ja nykyisellään vastaavanlaisen viestinnällisen ketjun näköhavaintojen kautta, vaikka tämän päivän yhteiskunnassa viestitäänkin sähköisillä välineillä. Vuorien laella pystyy havainnoimaan Raision muutoksen, mutta pystyy myös ajatuksissa kuvittelemaan minkälainen Raisio ja nähtävä alue on voinut olla satoja vuosia sitten. Raision vuoret henkivät historiaa ja ovat samalla kauniita.

Raisiosta tunnetusti löytyy kaikki, vaikka emme sitä aina itse huomaa. Silloin hyvä kiivetä ylemmäs ja katsoa tarkemmin miltä Raisio näyttää. Meiltä löytyy monipuolista luontoreitistöä eri puolilta Raisiota. Kukulavuoren näkötorni täydentäisi osaltaan merellisen Raision luontoreittejä, kuten Timalipolkua, Uikkupolkua, Raisionlahtea ja sen lintutornia. Kuuanvuoren näkötorni täydentäisi osaltaan Kerttulan luontoreitistöä ja etenkin Raision ydinkeskustan luontokohteita.

Kaupungin uudistetun strategian tavoitteista on löydettävissä useampi painopiste, joiden tukemiseen löytyy kosketuspintaa näkötorniin kautta. Kuten monipuolisten liikunta- ja ulkoilumahdollisuuksien kehittäminen, satama-alueen kehittäminen, sekä kestävyiden, ekologisuuden ja luonnon monimuotoisuuden huomioiminen.

Näkötorniin kautta olisi mahdollista vahventaa Raision otetta Turun kaupunkiseudun luontomatkailusta ja tuoda raisiolaiset vahvemmin kotiseutunsa historian sekä luontoympäristön pariin.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Raision kaupunki selvittää erilaiset vaihtoehdot, kuinka Kukulavuorelle ja Kuuanvuorelle voitaisiin toteuttaa uudet näkötornit. Selvityksessä tulee tarkastella avarakatseisesti erilaisia yhteistyövaihtoehtoja ja rahoitusmahdollisuuksia, sekä teknisesti kestäviä ratkaisuja.

Raisiossa, 22. päivänä huhtikuuta 2024

Janne Aso

Eeva Savola
Elisa Vuorinen

Hans Våg
Tanja Parkko

Jari Salonen
Pasi Kujala
Jonni Moislahti
Jani Suominen
Jari Pulkkinen
Heikki Suominen
Tapio Soiniitty
Janne Laulumaa
Emma Lindqvist

Teija Hurmerinta
Harri Seikola
Saila Rintee
Niko Toivonen
Mikko Tammelin
Veli-Matti Salminen
Jyrki Heiskari
Eveliina Tyyskänen

Päätös Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 06.05.2024 § 170

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen infralautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Infralautakunta 23.09.2025 § 103

Valmistelija; kaupungininsinööri Mikko Kunttu, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Valtuutettu Janne Aso ym. valtuutetut esittivät aloitteessa, että Raision kaupunki selvittää erilaiset vaihtoehdot, kuinka Kukkulavuorelle ja Kuuanvuorelle kyettäisiin toteuttamaan uudet näkötornit. Selvityksessä tulee tarkastella erilaisia yhteistyövaihtoehtoja ja rahoitusmahdollisuuksia sekä teknisesti kestäviä ratkaisuja.

Suomi liikkeelle -ohjelman avustus kuntien lähivirkistysalueiden kunnostukseen ja kehittämiseen on päättynyt. Rahoitus kuitenkin koskee olemassa olevien alueiden kehittämistä. Kukkulavuori alueena on ainoastaan lähimetsä eikä varsinainen virkistysalue. Rahoitus ei kata suoranaisesti uuden alueen rakentamista. LEADER-rahoitus ei myöskään sovellu tarkoitukseen. Katteluksen alue ei kuulu LEADER-rahoituksen aluerajauksen piiriin. ESR rahoittaa työllistymiseen ja oppimiseen liittyviä hankkeita sosiaalisin perustien. EAKR-rahastolla ei myöskään ole teemoja, jotka soveltuisivat aloitteessa esitettyyn hankkeeseen. Raisionlahden lintutornin uusimiseen saatiin rahoitusta yksityisinä lahjoituksina.

Yhteistyönäkökulmasta ensimmäisenä tulee mieleen erilaisten yhteisöjen apu, kun näkötorneja toteutetaan. Näkötornit sijaitsevat hankalissa paikoissa. Materiaalit on käytännössä kannettava ihmisvoimin rakennuspaikalle. Esimerkiksi urheiluseurat ym. voisivat auttaa materiaalien kantamisessa. Lisäksi kunnossapidon näkökulmasta luontopolkuja hoitavat tahot voisivat tarkkailla esimerkiksi Kuuanvuoren näkötornin kuntoa ja ilmoittaa puutteista kaupungille.

Kukkulavuoren näkötorni oli suuri arkkitehdin suunnittelema asuntomessujen teemaan liittynyt rakennelma. Näkötornin yläosa muistutti linnunpesää. Kukkulavuoren näkötorni oli korkea rakennelma (n.15 metriä), jolloin kustannuksienkin oletetaan olevan Kuuanvuoren näkötornia huomattavasti korkeammat. Näkötornin alkuperäistä kustannusarviota ei

löydetty. Vanhojen kuvien perusteella selvitettiin näkötornin karkea kustannus. Näkötornin kustannukseksi arvioitiin 130 000 € ilman maanrakennustöitä. Ainakin jonkinasteista raivausta kohteessa varmasti jouduttaisiin tekemään. Lisäksi pitäisi arvioida näkötornin korkeutta suhteessa ympärillä sijaitsevaan metsään. Metsä on kasvanut korkeutta 13 vuoden kuluessa ja 15 metriä korkea näkötorni saattaisi olla liian matala. Näin ollen kustannukset saattaisivat nousta arvioiduista. Kukulavuoren näkötornin rakentaminen tulisikin ratkaista talousarvion investointiohjelmalla vahvistettaessa.

Kuuanvuoren näkötorni (optinen lennätin) oli puinen tasanne, jonka korkeus kallion pinnasta oli korkeintaan metrin luokkaa. Kuuanvuoren näkötornin toteuttaminen entisen kaltaisena puisena rakenteena olisi kustannuksiltaan suhteellisen edullinen mutta esteetöntä kulkua Kuuanvuorelle on lähes mahdoton toteuttaa. Yhteistyön näkökulmasta Kerttulan luontopolkuja hoitava taho voisi samalla valvoa näkötornin kuntoa ja raportoida kaupungille mahdollisista puutteista. Kerttulan luontopolun käyttöaste on nykyään matala. Luontopolun käyttäjämääriä on mitattu 1.6–14.8 välisenä aikana yhteensä 75 päivää. Luontopolulla liikkui yhteensä 228 henkilöä eli keskimäärin 3 henkilöä/pvä.

Jos Raisioon todella halutaan uusia näkötorneja/lintutorneja, niin onko Kuuanvuori ja Kukulavuori oikeat paikat torneille? Pitäisikö näkötorniin/lintutorniin paikkoja miettiä tarkemmin? Voisiko esimerkiksi Raisionlahden pohjoispuolella Rantatien reunassa olla hyvä paikka toiselle lintutornille? Tai olisiko Järvinäytyn luonnonsuojelualueen länsipuolella kosteikon reunassa otollinen paikka lintutornille? Lehterivuoren mahdolliselle ulkoilu- ja virkistysalueelle on luonnosteltu mm. näköalapaikkaa. Ulkoilu- ja virkistysalue saattaa rakentua E-18 hankkeen yhteydessä.

Esittelijä Tekninen johtaja Timo Oja

Päätösehdotus
Infralautakunta antaa valtuustoaloitteeseen edellä olevan vastauksen.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 354

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus
Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös
Janne Aso ehdotti Eveliina Tyyskäsen kannattamana, että aloite lähetetään kaupunkikehitysjaoston ja hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan käsiteltäväksi. Kaupunginhallitus hyväksyi Ason ehdotuksen yksimielisesti.

Valmistelija; kaupunkikehitysjohtaja Samu Mattila,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Kukkulavuoren ja Kuuanvuoren näkötorneja koskeva valtuustoaloite lähetettiin aikanaan infrapalveluiden valmisteltavaksi. Aloitevastausta on käsitelty infralautakunnassa 23.9.2025, jonka jälkeen kaupunginhallitus päätyi lähettämään aloitteen vielä kaupunkikehitysjaoston sekä hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan käsiteltäväksi.

Todettakoon, että vastauksen sisältöä on valmisteltu poikkihallinnollisessa yhteistyössä jo infralautakunnalle annetun vastauksen yhteydessä. Kaupunkikehityksen ja maankäytön näkökulmasta näkö- ja lintutornien sijainneissa on keskeistä kuulla käyttäjäryhmien toiveet ja reunaehdot sijainneille. Tätä tarvetta on syytä arvioida erityisesti luonto- ja virkistysreittien käyttäjien näkökulmasta ja siihen parhaan vastauksen antaa hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta.

Kuten infralautakunnalle valmistellussa vastauksessa mainitaan, on tällä hetkellä työn alla erityisesti Lehterinvuoren alueen suunnittelu, jolle on harkittu myös näkötornia yhtenä vaihtoehtona. Mitä tulee Raisionlahden ympäristöön, on alueella yksi torni ja se palvelee erityisesti lintuharrastajien tarpeita tällä hetkellä varsin hyvin.

Rahoitusmielessä on haastavaa löytää sellaisia ratkaisuja, joilla tällainen investointi saataisiin tehtyä edes osin ulkopuolisella rahoituksella, mm. Leader-rahoituskelpoinen alue ei yllä aloitteen esittämälle alueelle.

Kaupunkikehityspalveluiden osalta näkötornit ovat hyvä lisä kaupunkikuvaan, mutta sijoittamisen osalta käyttäjäryhmien kuuleminen on keskiössä tarkkojen sijaintien valitsemisessa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunkikehitysjaosto antaa valtuustoaloitteeseen edellä olevan vastauksen.

Päätös